

KESÄKUU

© Henriikka Tavi

kansi: Elina Saarinen

kannen kuva: Henriikka Tavi

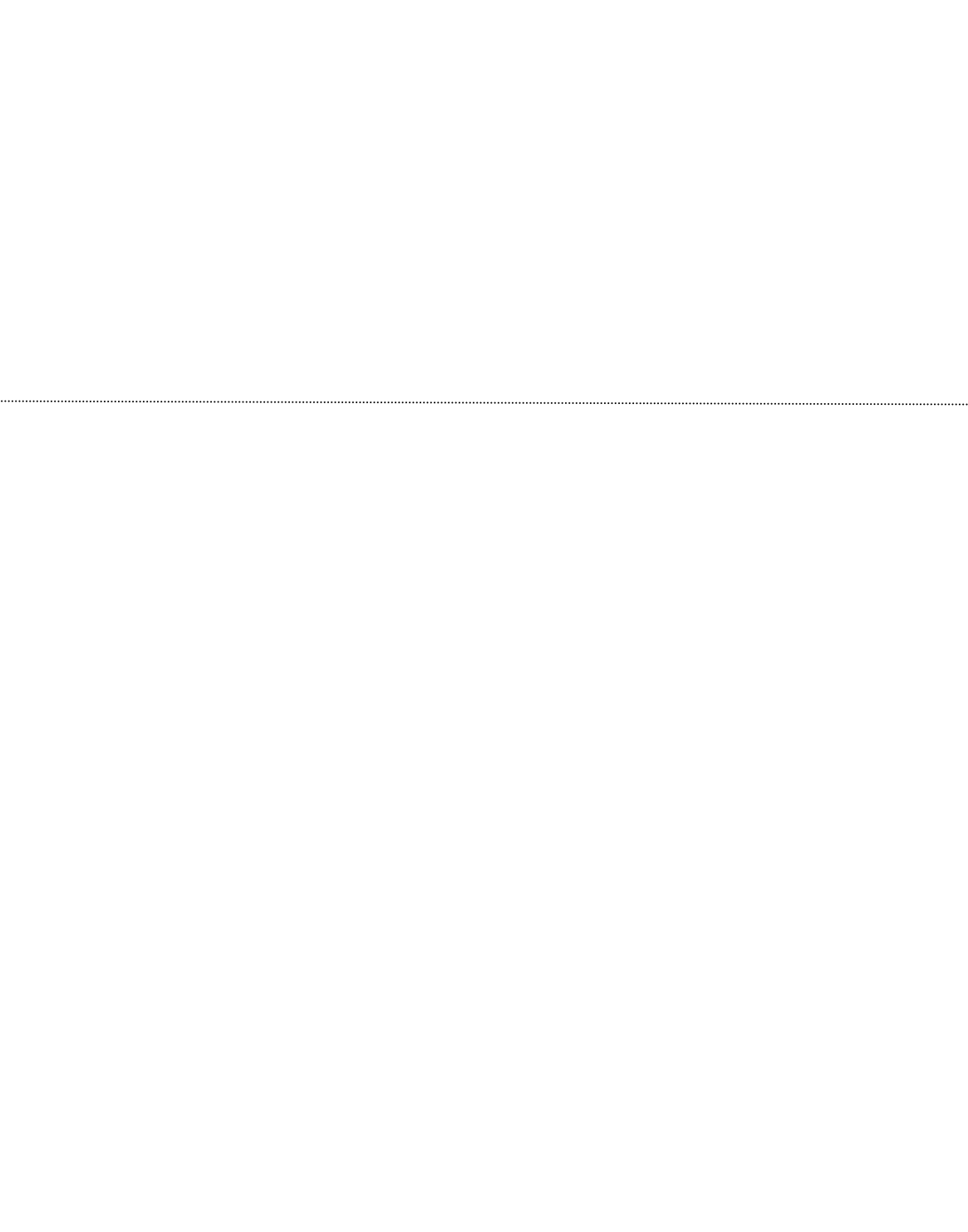
ISBN 978-952-5954-47-0

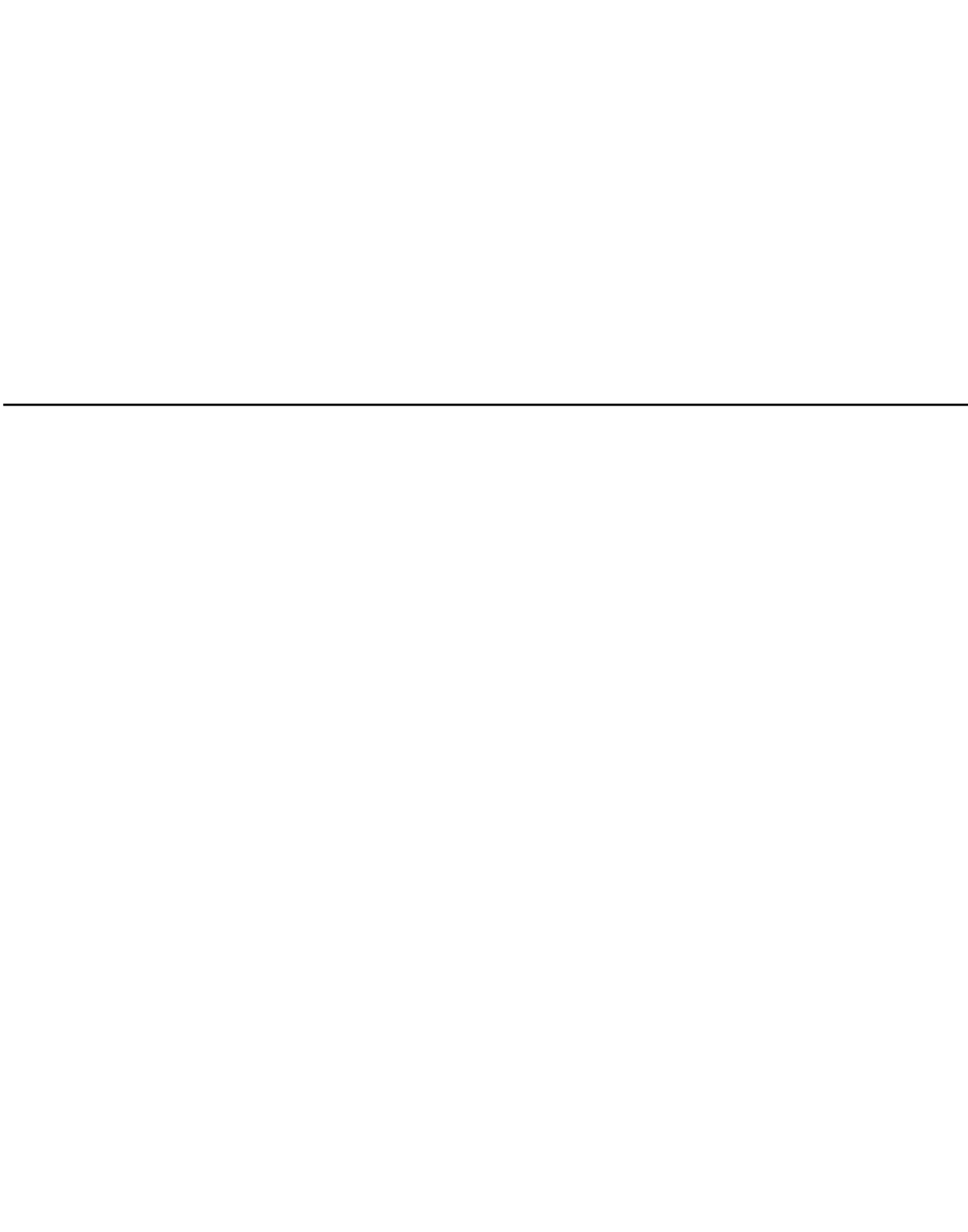
ISBN 978-952-5954-48-7 (pdf)

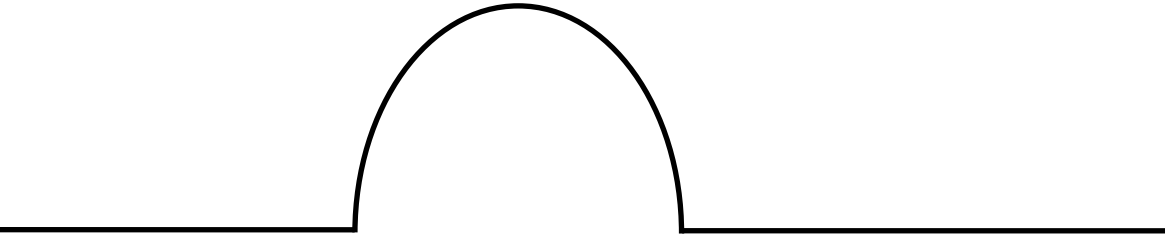
Henriikka Tavi

KESÄKUU

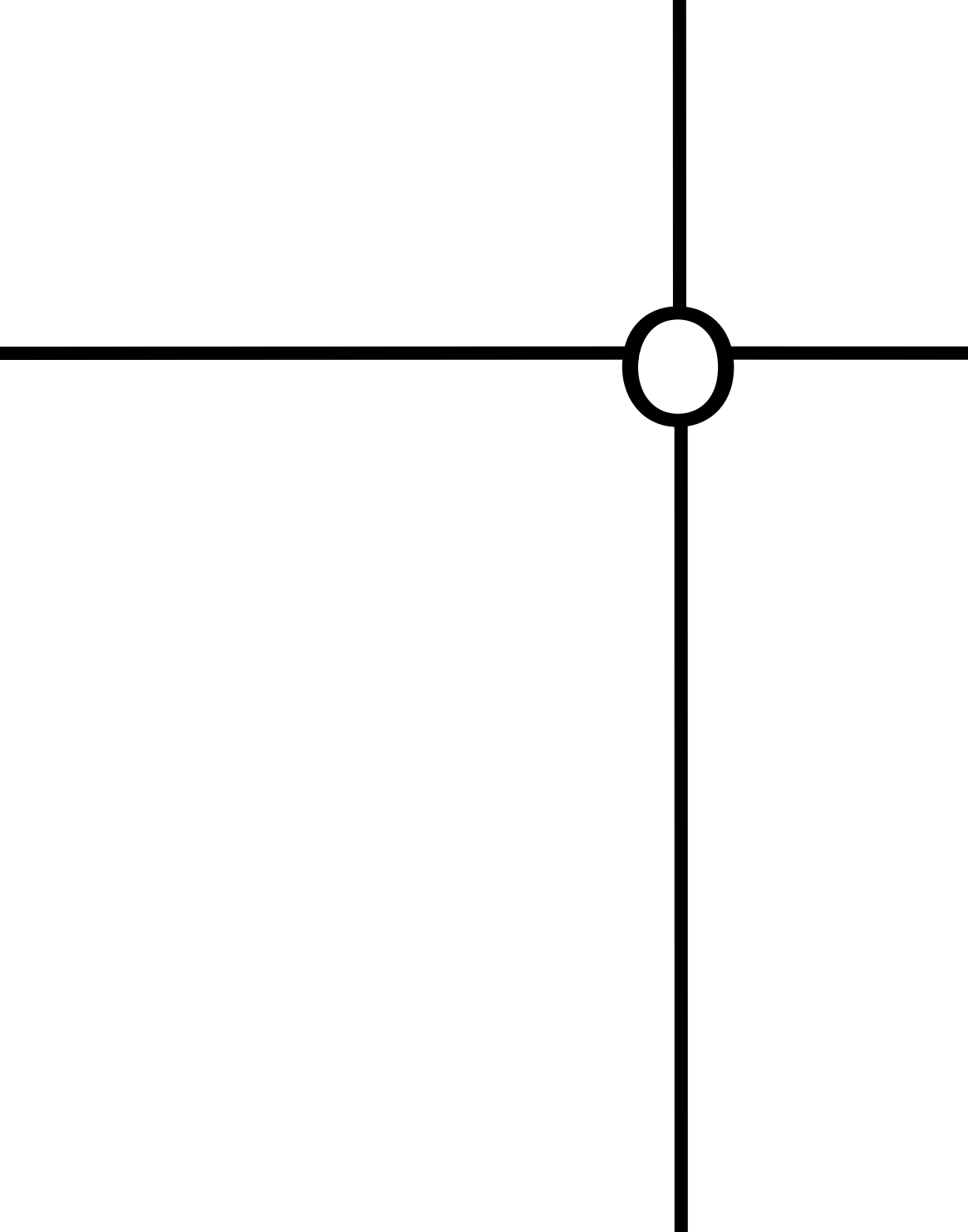
Osuuskunta Poesia

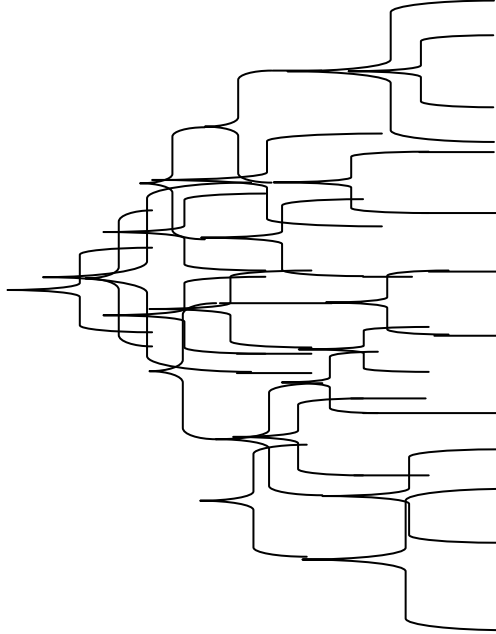

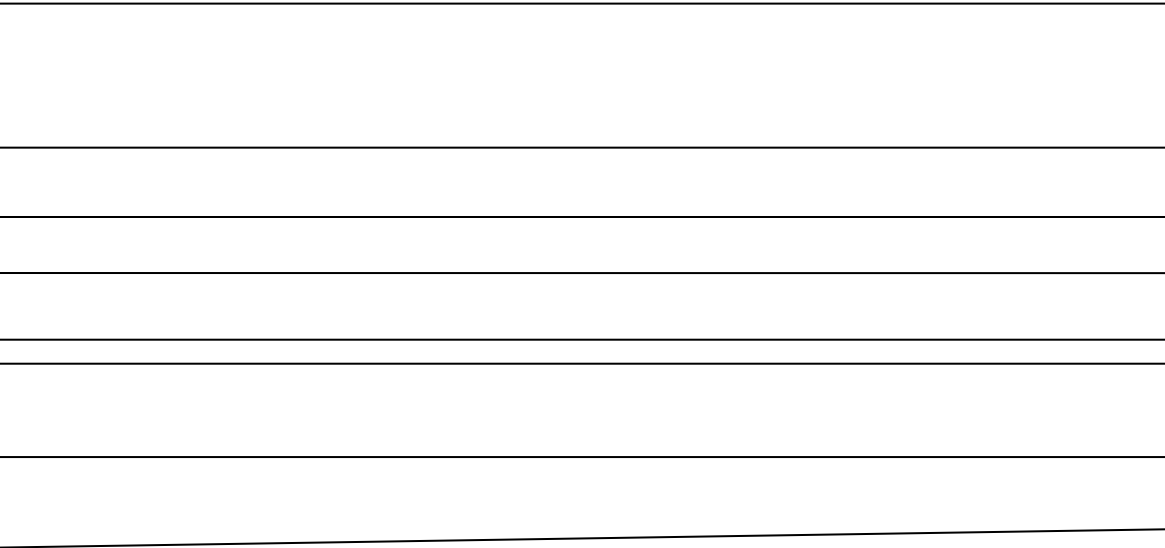

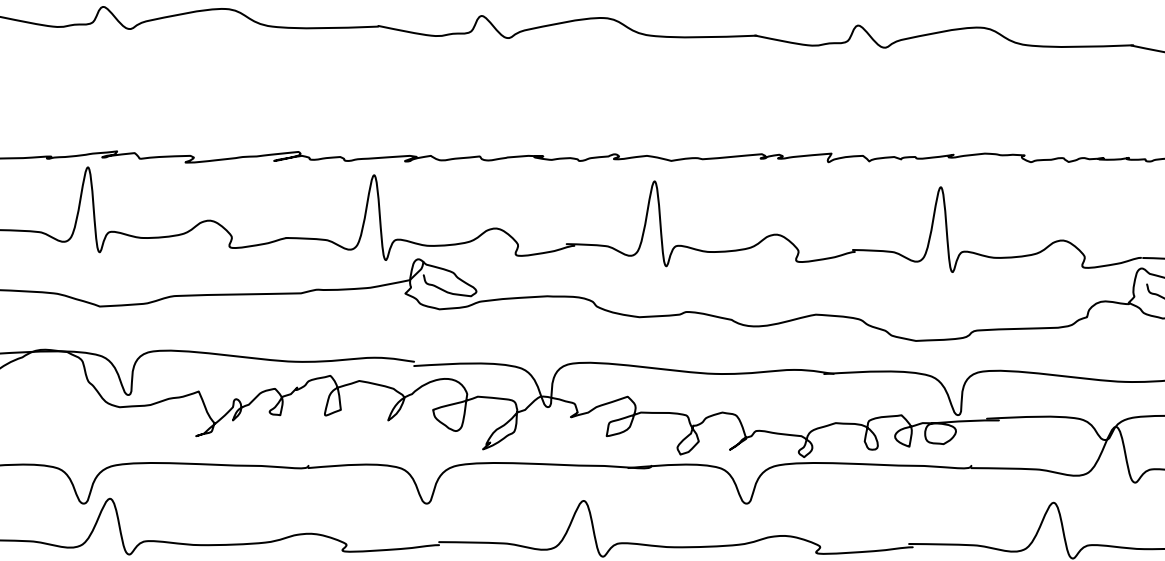

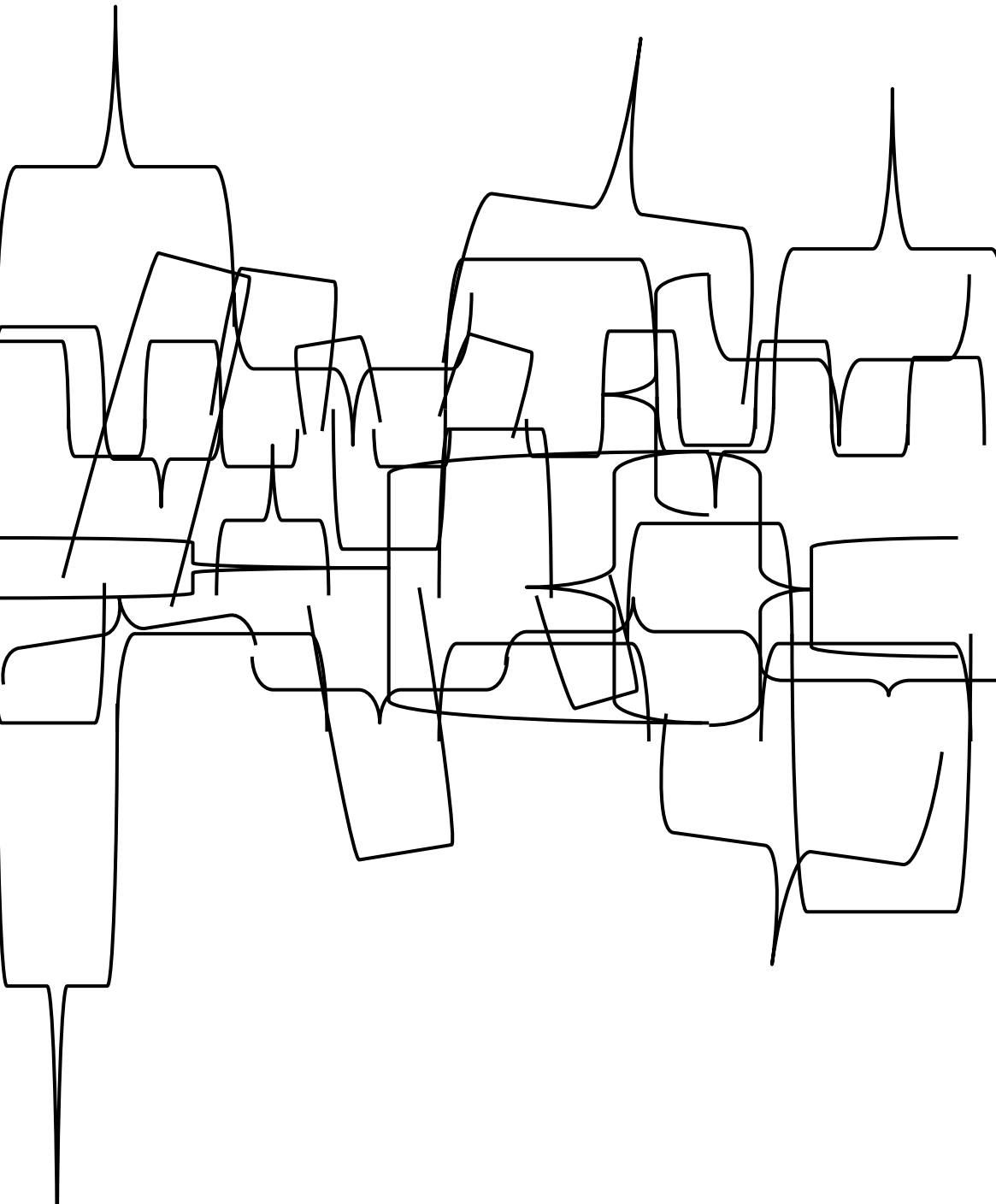

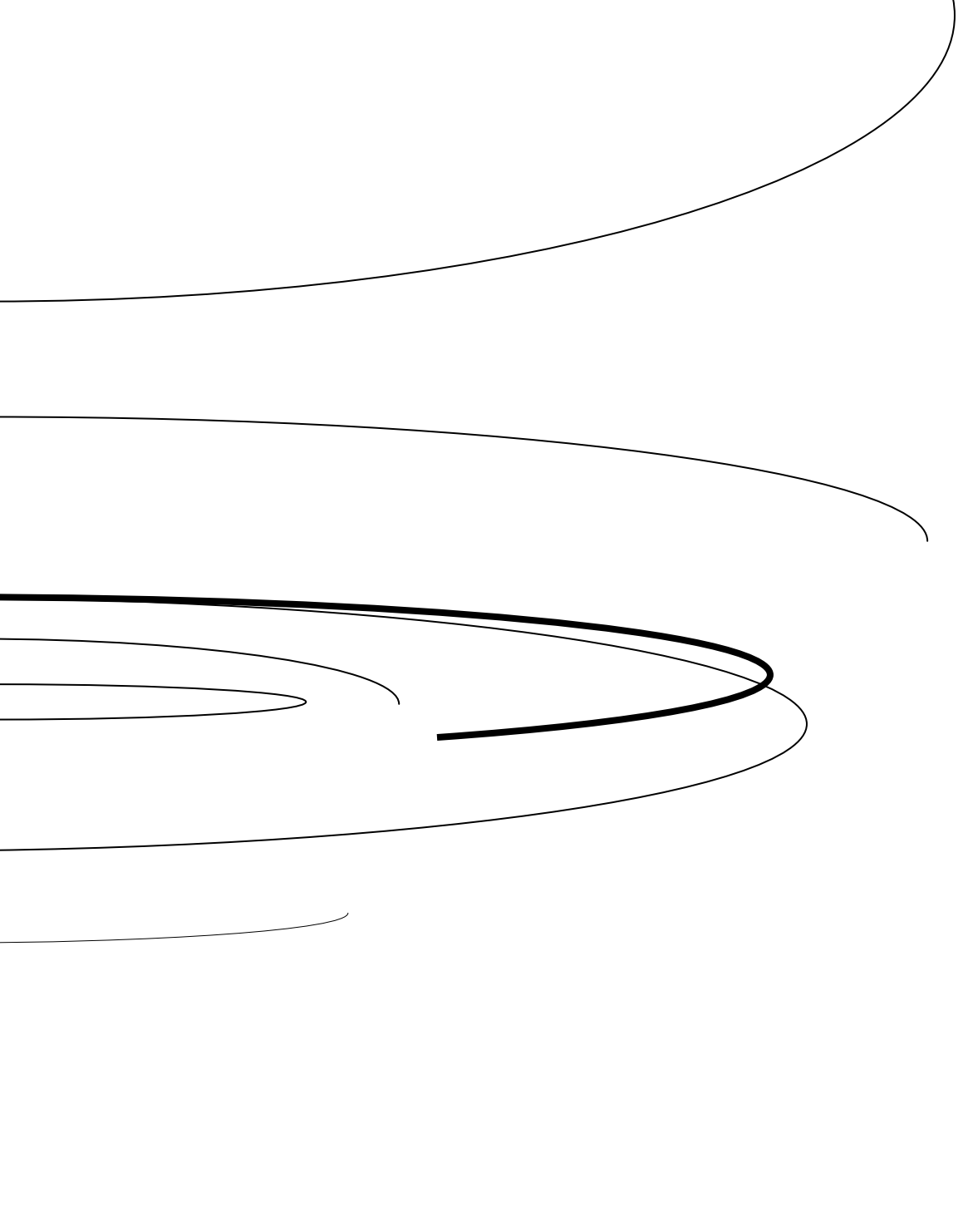

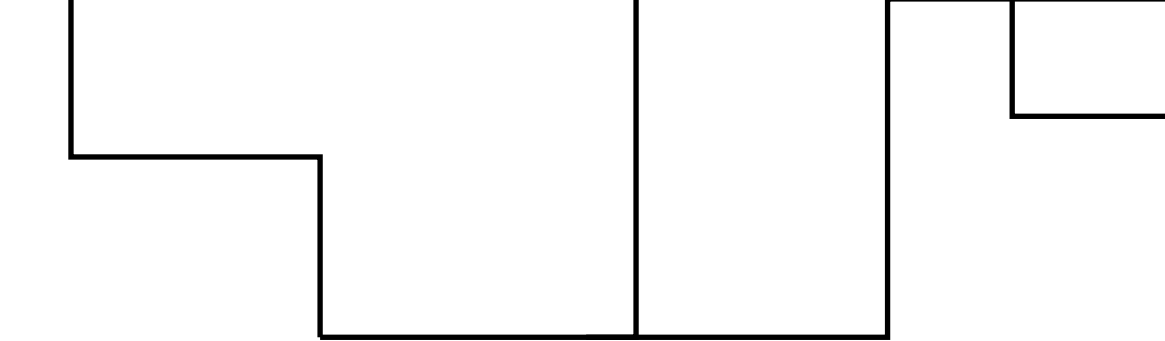

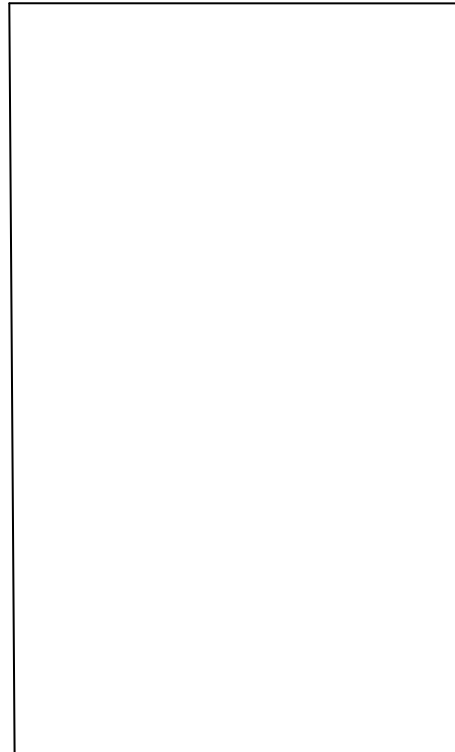
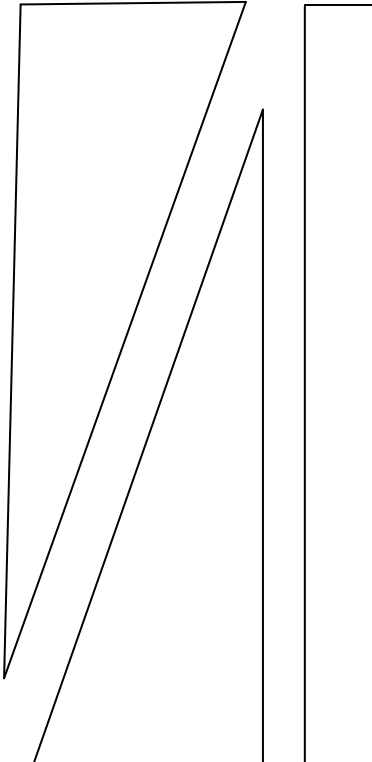
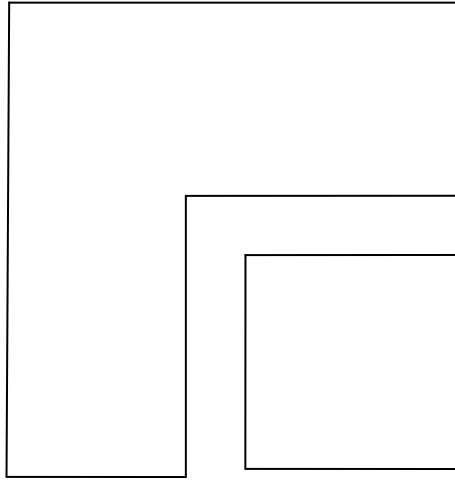
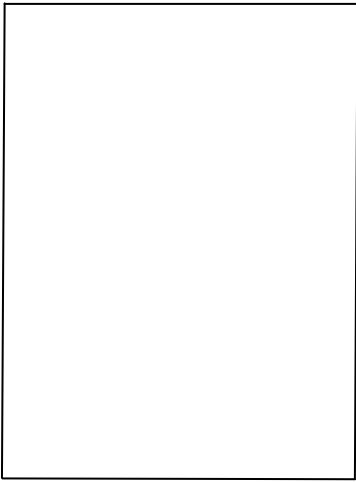
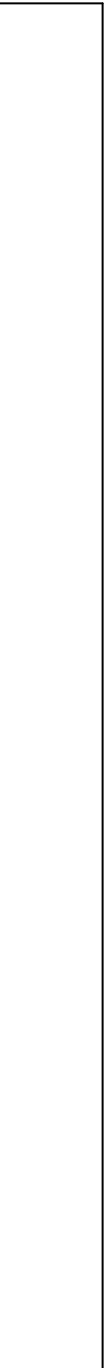

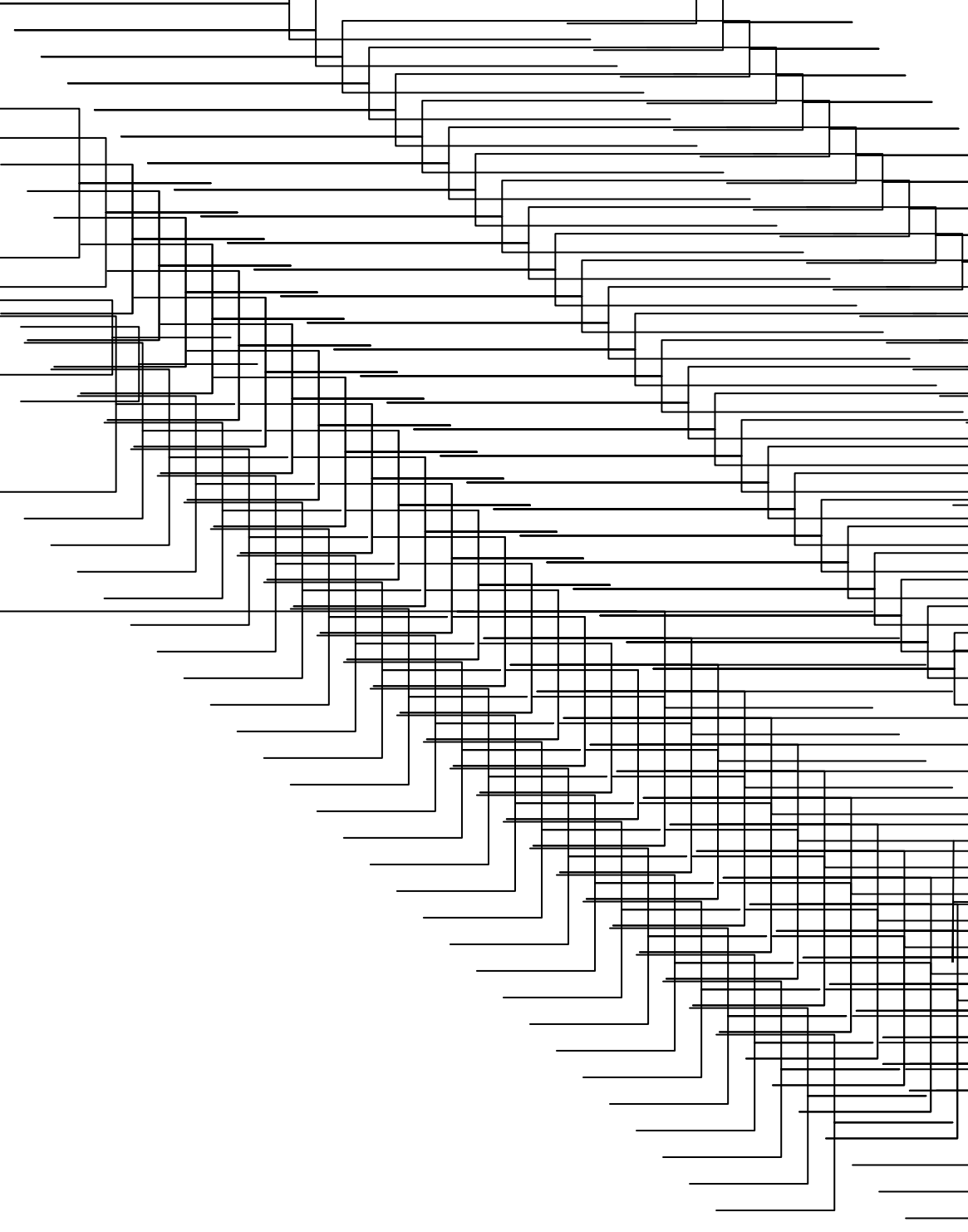

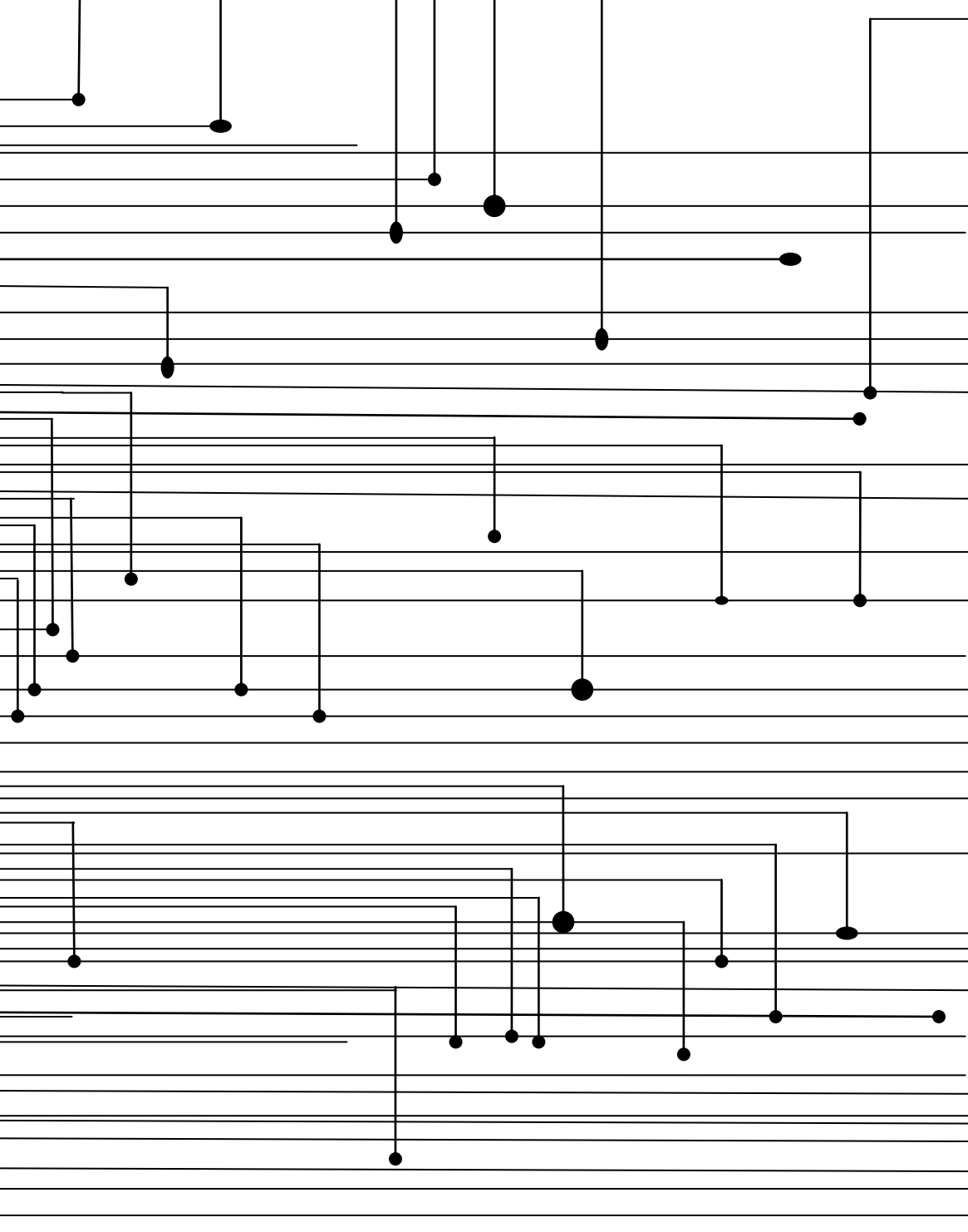

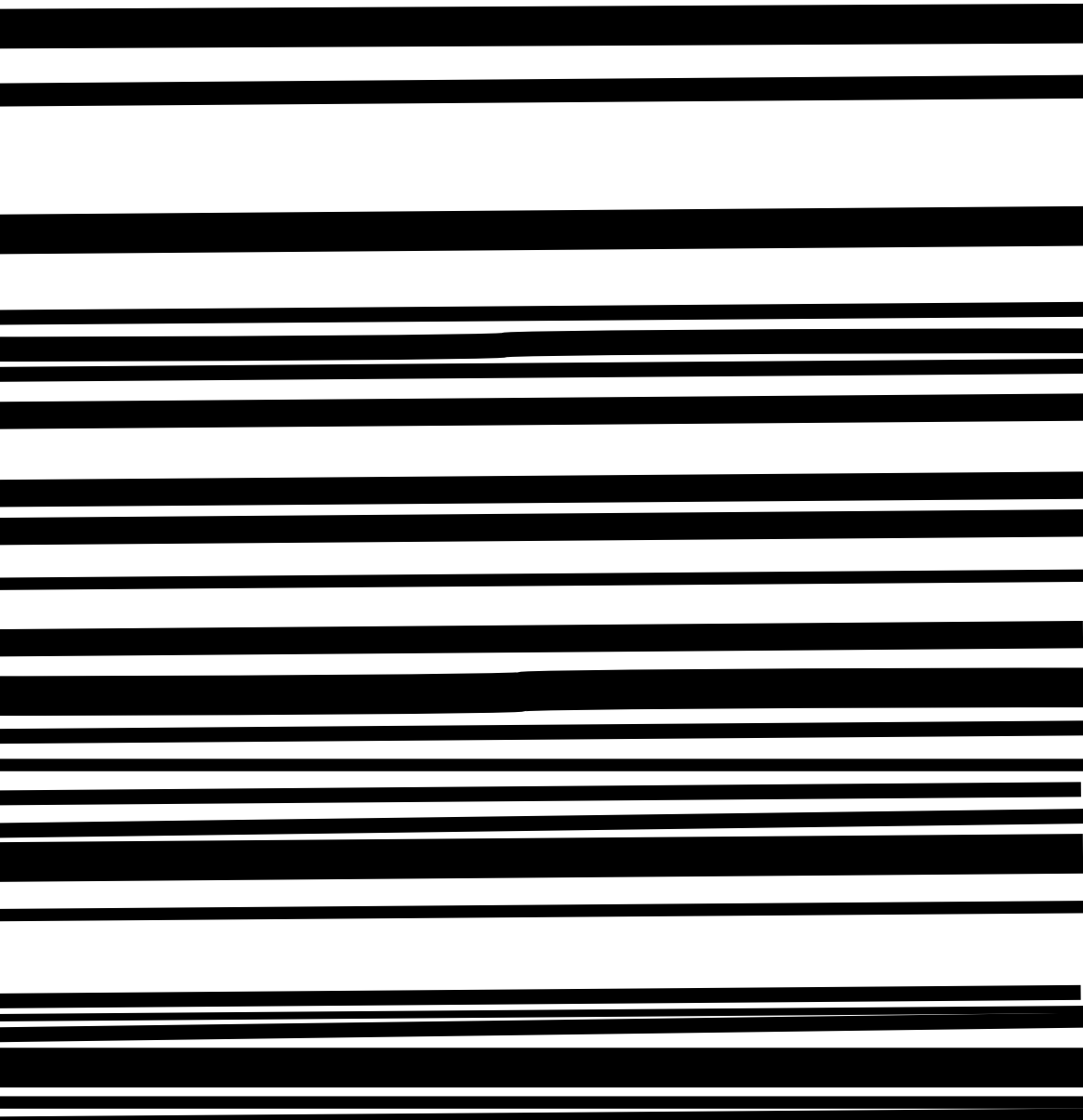

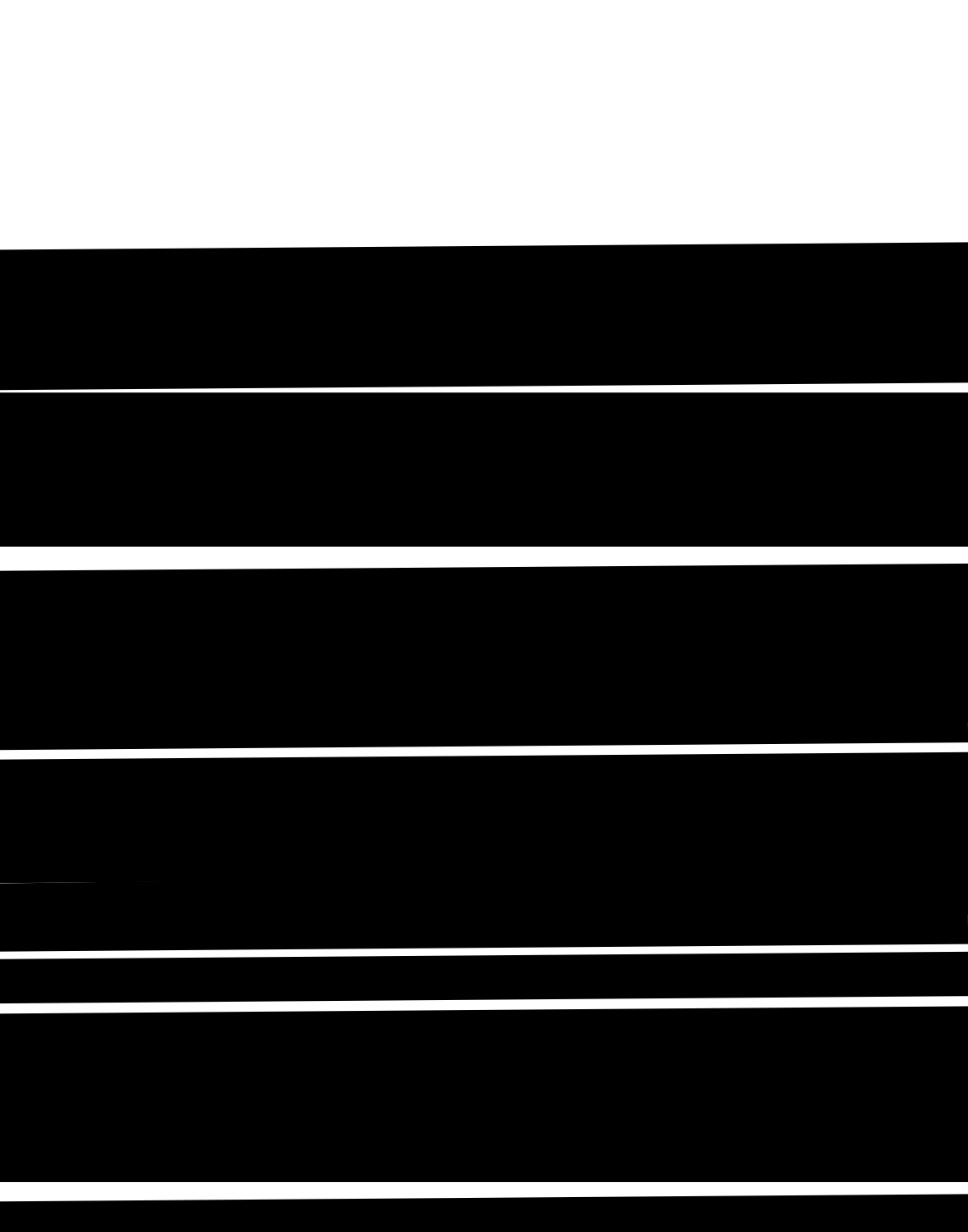

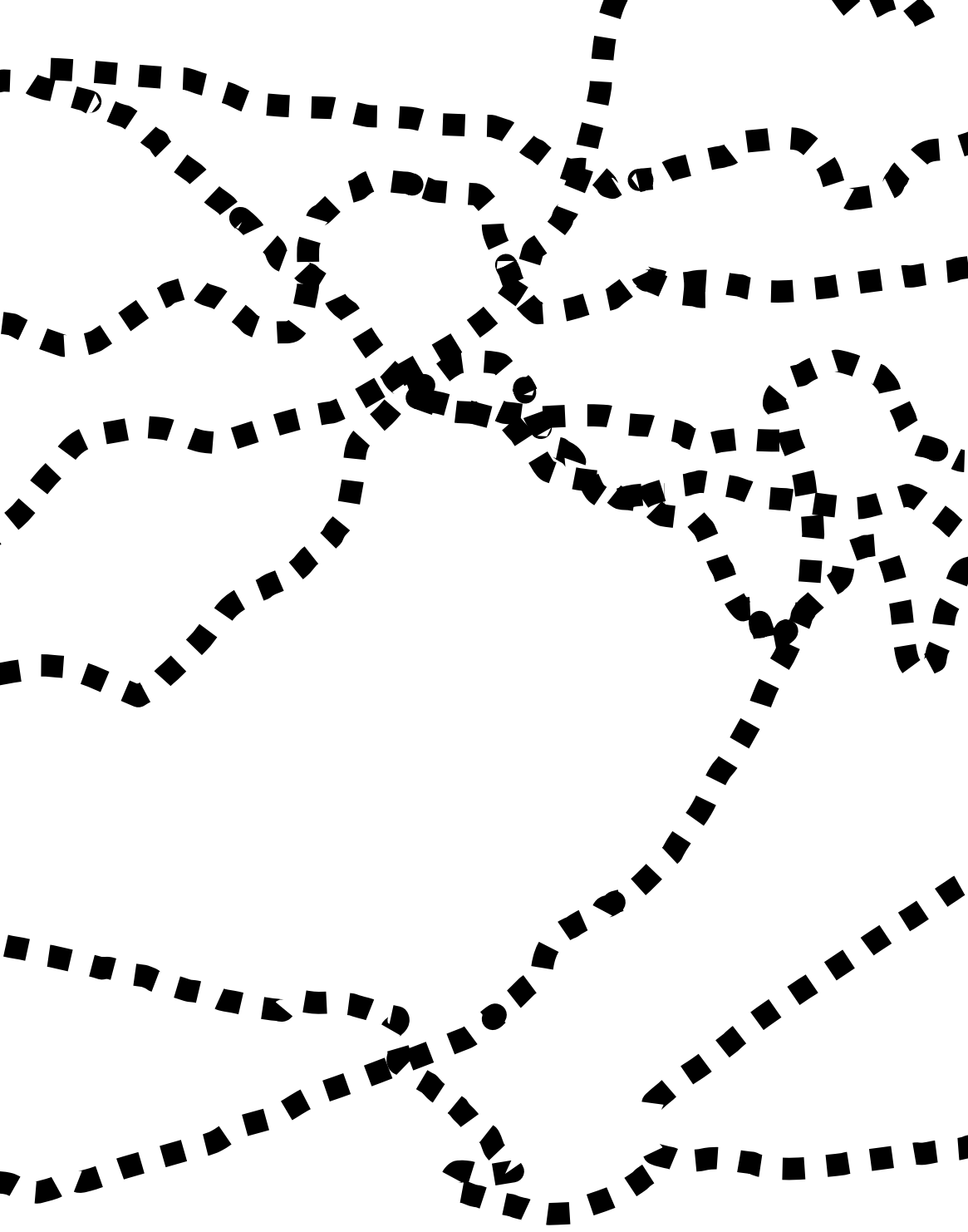

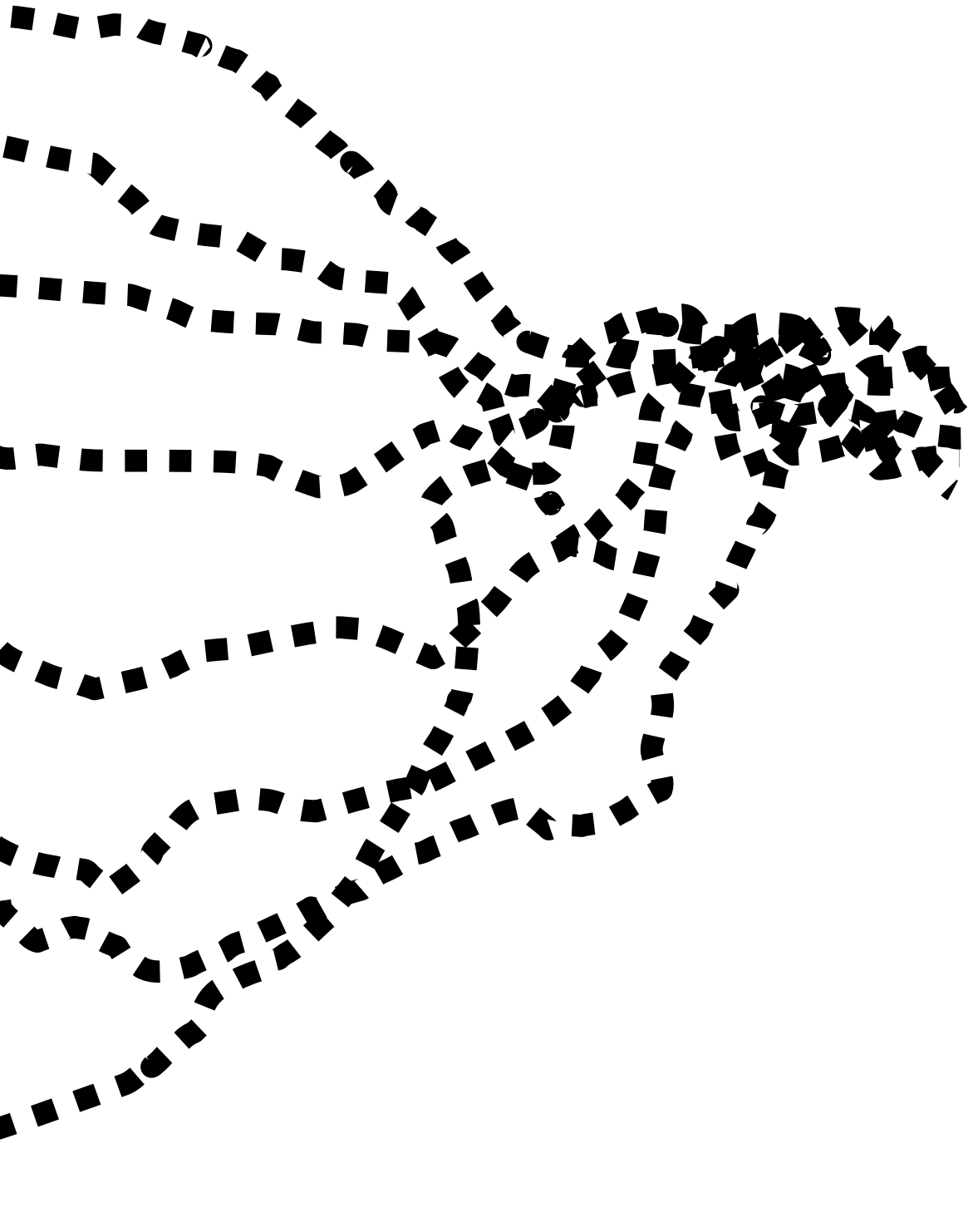

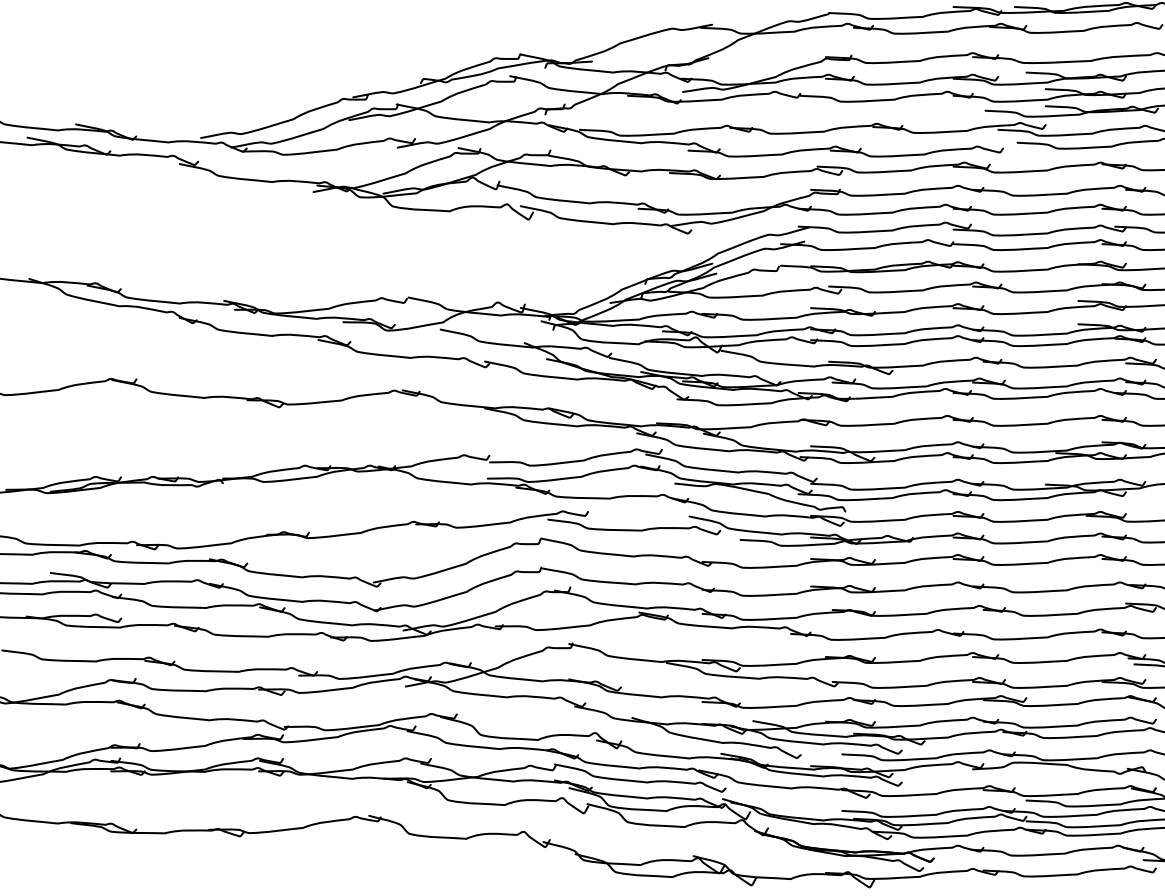

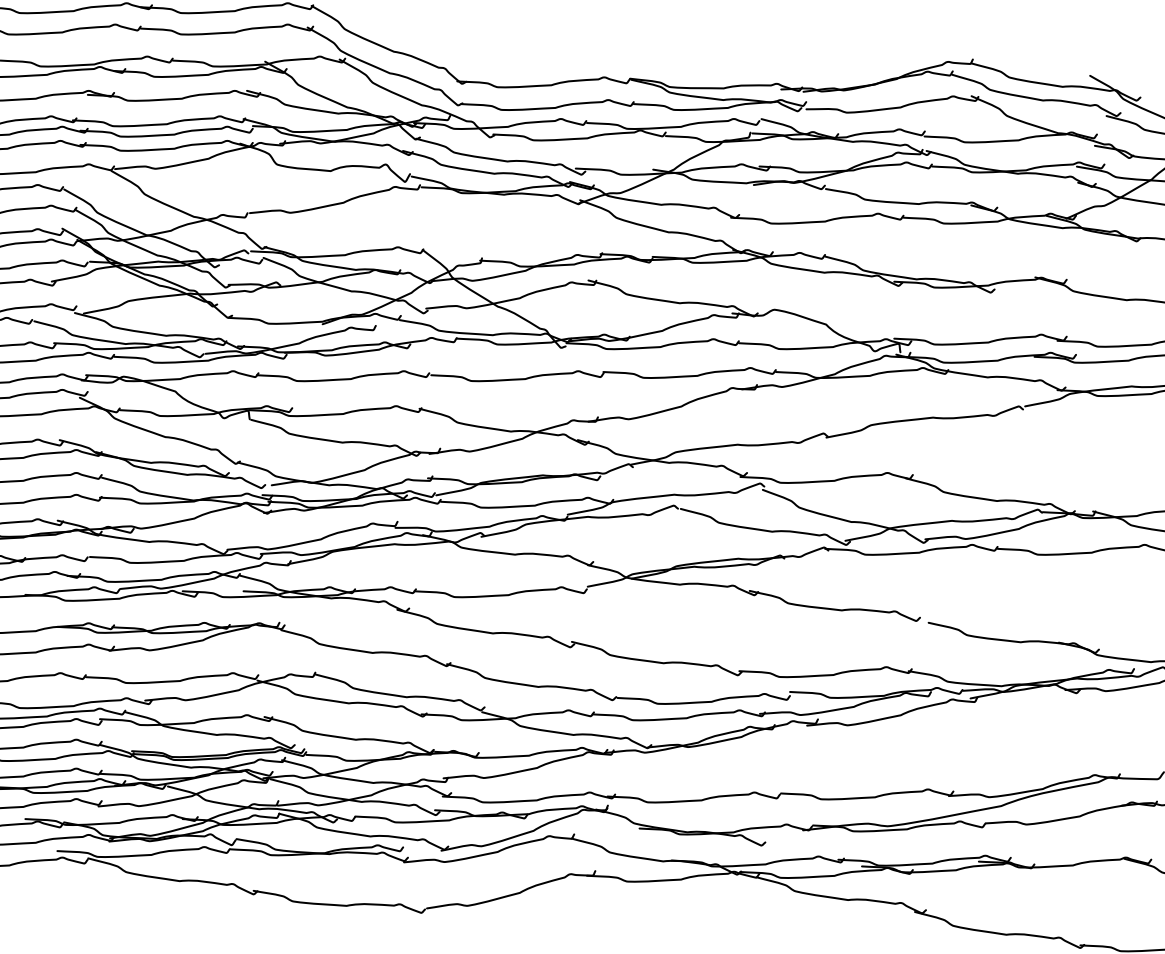

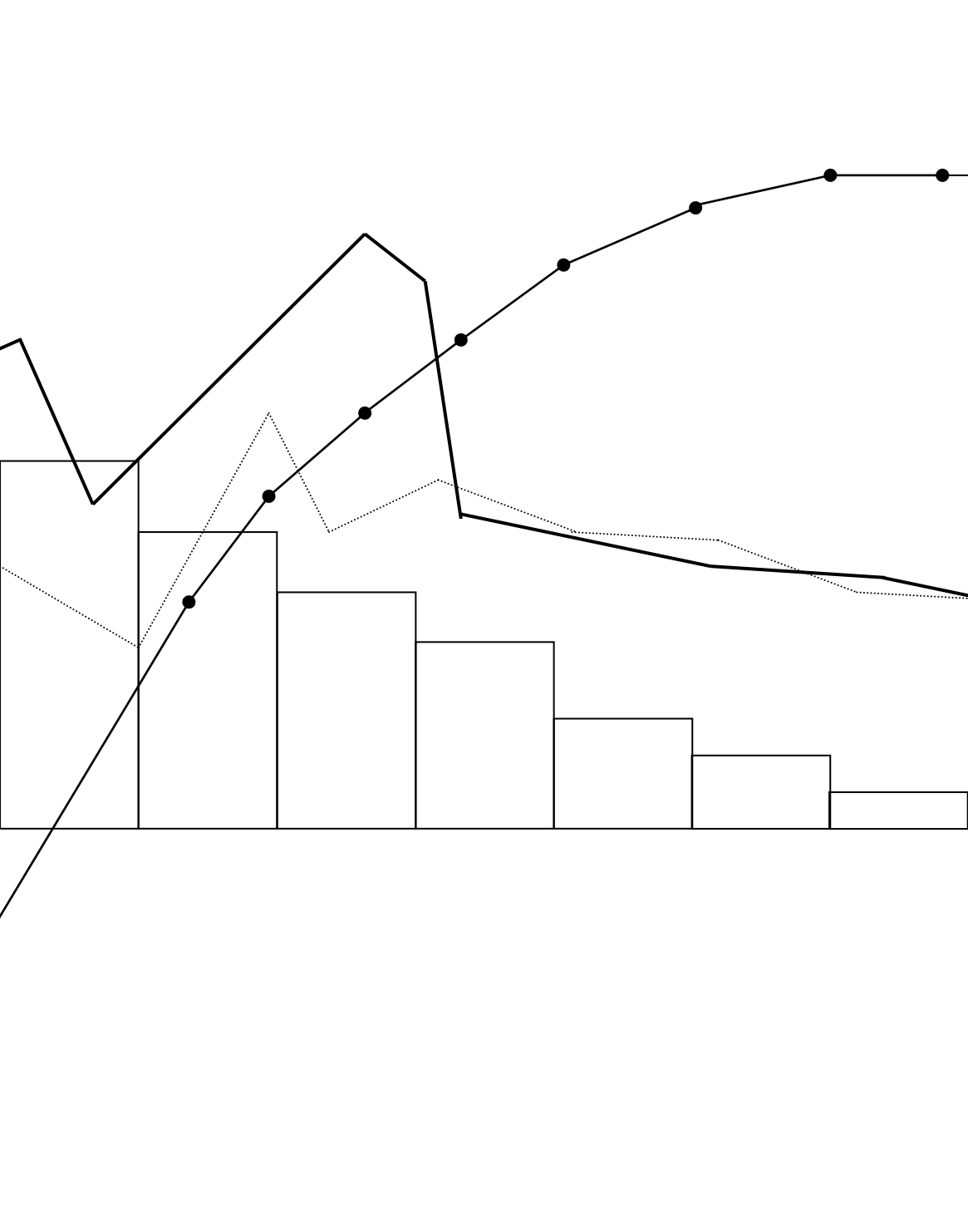

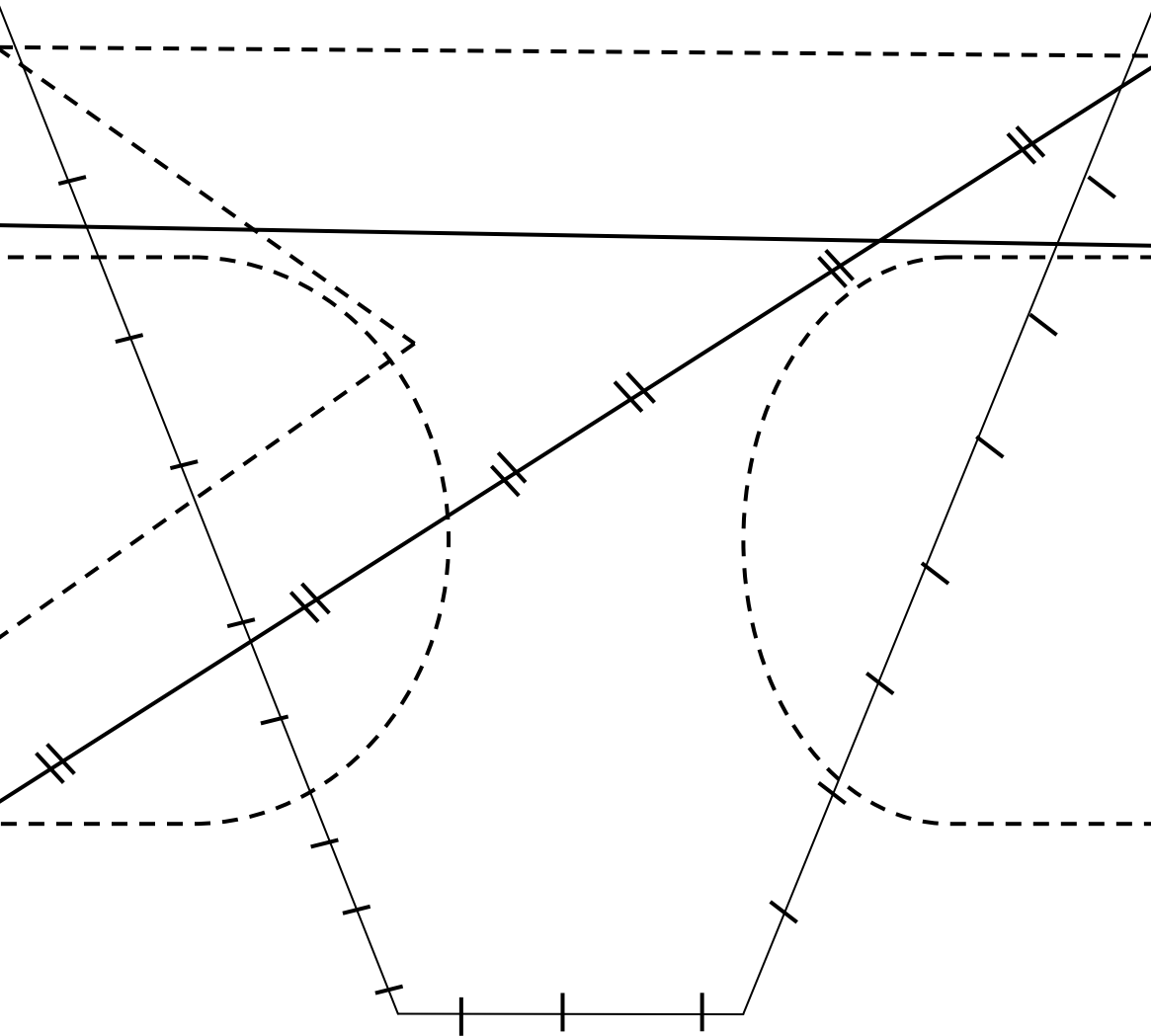

Mikä on Kaksitoista?

Kaikki tietävät, että ”runouden kirjoittamisella ei elä”. Tämänhetkinen Euroopan komission virallistama köyhyysraja on Suomessa 1080 euroa kuussa. Yhtä runokirjaa myydään keskimäärin 200–400 kappaletta. Jos noudatetaan kirjailijaliiton suositustaksoja, kirjailija saa tekijänoikeuspalkkiota 21% teoksen tuotosta, 2–3 euroa/myyty kirja. Mikäli runoilija siis haluaisi elää puhtaasti tekijänoikeustuotoilla, hänen tulisi kirjoittaa vuodessa keskimäärin 24 runoteosta.

Tarvepainatuksen ja erilaisten digitaalisten julkaisualustojen myötä tilanne on muodostunut runoilijan kannalta hieman suotuisemmaksi. Runokirjojen julkaisemiseen ei enää välttämättä tarvita alkupääomaa. Koska kaupallisten kustantamojen rahakassoja ei enää periaatteessa tarvita, runouden on mahdollista itsenäistyä ja todellakin muodostua sellaiseksi ”äärimmäiseksi pienyritykseksi”, jollaiseksi Charles Bernstein on sitä kuvannut. Jos runoilija esimerkiksi painattaa omat kirjansa jonkin tarvepainatuspalvelun kautta ja toimii itse omien kirjojensa taittajana, hänen on mahdollista päästä köyhyysrajan yläpuolelle julkaisemalla yksi runoteos kuukaudessa: 12 teosta vuodessa.

Edellä esitetty ajatusleikki itseään elättävästä runoilijasta antaa ulkoiset raamit 12:lle. Teos koostuu 12:sta runokirjasta (tai kirjan muotoa tutkivasta teoksesta), jotka ilmestyvät kuukausittain vuoden 2012 aikana. Jokainen kirjoista nimetään kirjoituskuukauden mukaan: *Tammikuu*, *Helmikuu*, *Maaliskuu*, *Huhtikuu*, *Toukokuu*, *Kesäkuu*, *Heinäkuu*, *Elokuu*, *Syyskuu*, *Lokakuu*, *Marraskuu*, *Joulukuu*.

Jokainen kirjoista julkaistaan seuravan kalenterikuukauden aikana ja sen on oltava julkaisukynnyksen ylittävä korkeatasoinen, kaunokirjallinen teos. Osuuskunta Poesia julkaisee kunkin kirjan aina seuraavan kalenterikuukauden kuluessa. Aikaraja – tätä nykyä varsin luovasti sovellettuna – on kirjallisen laadun lisäksi ainoa kaunokirjallinen rajoite, johon olen koko teossarjassa sitoutunut. Kirjallisen laadun pyrin varmistamaan siten, että luetutan teosta luotettavilla kollegoillani. Kaikilla sarjan osilla on oma, erikseen nimetty kustannustoimittajansa, joka määrittelee mikä on julkaisukelpoista. 12 liittyy Jyväskylän yliopiston kirjoittamisen laitoksella aloittamiini jatko-opintoihin, joiden tutkimuskysymyksiä ovat mm. runoilijakuvan (ja runoilijan työnkuvan) muutos ja *print on demand* -julkaiseminen. Teatteriohjaaja Lija Fischer ja Vapaa vyöhyke -työryhmä toteuttavat 12:n kanssa samanaikaisesti sen sisarteoksen, monitaiteisen runoesityssarja 12:en.

Graafikoiden taitaessa nykyrunoutta, tai runoilijoiden ja graafikoiden pyrkiessä tekemään yhteistyötä törmätään usein ongelmaan, joka liittyy typografian välinesidonnaisuuteen. Suurin osa runoilijoista kirjoittaa tekstinkäsittelyohjelmalla, useimmiten Microsoft Wordilla, ja väline vaikuttaa myös heidän typografiseen ajatteluunsa tai – graafikkojen näkökulmasta – tämän ajattelun puutteisiin.

Kesäkuu, joka 12:n aikatauluongelmien takia on vasta 12-sarjan viides osa, on tehty (piirretty ja taitettu) kokonaisuudessaan Wordilla. Idea tällaisesta Wordia väärinkäyttävästä, sen piirto-ominaisuuksia hyödyntävästä viivakirjasta syntyi muistaakseni jo vuonna 2008. Näytin silloin luonnoksiani Mikael Bryggerille, joka muistutti minua toukokuun 2012 lopulla tästä ideasta. Aloitin viivakirjan tekemisen kesäkuussa 2012 täysin alusta, koska tietokone jolla ensimmäiset luonnokseni taannoin tein, hajosi aikapäiviä sitten ja sen mukana meni myös viivakirjan ensimmäinen versio.

Oma visuaalinen ajatteluni on melko harjaantumatonta, ja siksi *Kesäkuuta* kannattelee sen metodi. Hyvin suuri osa nykyihmisistä käyttää työssään ja muussa elämässään tekstinkäsittelyohjelmaa. Koska on olemassa Xerox-taidetta ja kännykkäpelitaidetta, voi olla myös Word-taidetta.

Kesäkuun on huolellisesti ja pohditusti toimittanut Juri Joensuu. Toinen erityisen tärkeä palautteen antaja on ollut Mikael Brygger, jonka visuaaliseen silmään luotan enemmän kuin omaani. Projektin etenemistä voi seurata siihen liittyvässä blogissa: henriikkatavi.wordpress.com. 12-esityssarjan esityksistä saa tietoa esityssarjan nettisivuilta: kaksitoista.blogspot.com

